

REMES Bihać

Mehmedalije Maka Dizdara 6/2

77 000 Bihać

Tel/fax : +387 37 222 690

PDV : 263483740005

Raiffeisen Bank d.d.

1610350025840066

IZVJEŠTAJ

O IZVRŠENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA NA DAN 31.12.2022

HUT „ADUNA“ d.d. Bihać

Bihać, April 2023

Sadržaj

IZJAVE UPRAVE	5
IZVJEŠTAJ NEOVISNOG REVIZORA.....	8
1. BILJEŠKE UZ FINACIJSKE IZVJEŠTAJE	10
1.1. Informacije o Društvu	10
1.2. Osnove pripreme finacijskih izvještaja	11
a) Izjave o sukladnosti	11
b) Principi vrednovanja.....	11
c) Funkcionalna valuta i valuta prezentiranja	11
d) Korištenje procjena i prosudbi	11
1.3. Značajne računovostvene politike	12
a) Strane valute	12
b) Finacijski instrumenti	12
I. Nederivativna finacijska imovina.....	12
Zajmovi i potraživanja	13
Potraživanja od kupaca i druga potraživanja	13
Gotovina i gotovinski ekvivalenti.....	14
II. Nederivativne finacijske obaveze	14
c) Nekretnine, postrojenja i oprema	14
Priznavanje i mjerenje	14
Naknadni izdaci	15
Reklasifikacija u investicijske nekretnine	15
Amortizacija.....	15
d) Nematerijalna imovina	16
Priznavanje i mjerenje	16
Amortizacija.....	16
Naknadni troškovi.....	16
e) Zalihe.....	17
f) Umanjenje vrijednosti	17
Nederivativna finacijska imovina	17
Finacijska imovina mjerena po amortiziranom trošku.....	17
g) Obaveze prema zaposlenima	18
h) Rezervisanja	18

Garancije.....	18
Šteta po okoliš	18
Štetni ugovor	19
i) Realizacija prihoda	19
<i>Prihodi od prodaje robe .....</i>	<i>19</i>
<i>Prihodi od prodaje usluga.....</i>	<i>19</i>
<i>Prihodi od kamata .....</i>	<i>19</i>
<i>Prihodi od iznajmljivanja .....</i>	<i>19</i>
j) Najmovi	20
Operativni najmovi	20
Financijski najmovi	20
k) Raspodjela dobiti	20
l) Financijski rashodi	20
m) Porezi	21
2. NOVI STANDARDI I INTERPRETACIJE KOJE JOŠ UVIJEK NISU U PRIMJENI	21
3. UPRAVLJANJE FINANCJSKIM RIZICIMA	27
3.1. Faktori financijskog rizika	27
3.2. Tržišni rizik	27
Valutni rizik.....	27
Rizik novčanih tokova	27
3.3. Kreditni rizik	27
3.4. Rizik likvidnosti	29
3.5. Upravljanje kapitalom	29
3.6. Prihodi od prodaje	30
3.7. Materijalni troškovi	30
3.8. Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja.....	30
3.9. Troškovi proizvodnih usluga.....	31
3.10. Troškovi amortizacije.....	31
3.11. Nematerijalni troškovi	32
3.12. Financijski prihodi	32
3.13. Financijski rashodi	33
3.14. Rezultat poslovanja	33
3.15. Kretanje nematerijalne i materijalne imovine	33
3.16. Dugoročna potraživanja	34

3.17.	Zalihe	34
3.18.	Gotovina i gotovinski ekvivalenti	35
3.19.	Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	35
3.20.	Potraživanja za PDV	36
3.21.	Kapital	36
3.22.	Dugoročne obaveze	37
3.23.	Kratkoročne obaveze	37
3.24.	Obaveze iz poslovanja	38
3.25.	Obaveze po osnovu plaća i poreza na dobit privrednih društava.....	38
4.	UTVRĐIVANJE POŠTIVANJA ZAKONA OD STRANE UPOSLENIH U DRUŠTVU	39
5.	PRISTUP INFORMACIJAMA.....	39
6.	OSVRT NA POŠTIVANJA PRINCIPA NEOGRANIČENOG VREMENA POSLOVANJA	39
7.	OSVRT NA INTERNE KONTROLE.....	40
8.	OSVRT NA POREZNE ASPEKTE U DRUŠTVU	41
10.	SUDSKI POSTUPCI	41
10.1.	Koje je pokrenulo Društvo	41
10.2.	Koji se vode protiv društva	42
12.	NEOVISNOST REVIZIJSKOG TIMA	43
13.	ZAKLJUČAK	44

IZJAVE UPRAVE

Primatelj:

Remes d.o.o. Bihać

Vama, revizorima, mi članovi Uprave HUT „ADUNA“ d.d. Bihać zaduženi smo za sastavljanje finansijskih izvještaja dajemo slijedeće izjave:

A. Informacije i dokazi

Informacije i dokazi koje ste od nas zahtijevali su Vam dane u potpunosti i savjesno. Kao lica zadužena za davanje ovih izjava i dokaza imenovali smo sljedeće osobe:

OSOBE ZADUŽENE ZA SARADNJU S REVIZOROM		
IME I PREZIME	KONTAKT	FUNKCIJA
Ramiza Hasanagić		Glavni računovodja

B. Knjigovodstveni iskazi

Mi smo se pobrinuli za to da su vam knjigovodstveni iskazi poslovanja Društva u potpunosti stavljeni na raspolaganje. Ovoj dokumentaciji pripadaju upute, organizaciona dokumentacija i ostalo što pomaže u razumijevanju računovodstvenog sistema Društva.

U knjigovodstvenoj evidenciji su obuhvaćeni svi poslovni događaji koji su morali biti proknjiženi u poslovnoj 2022. godini.

Mi smo se pobrinuli za to da Vam je sva dokumentacija za koju imamo obavezu čuvanja u pisanoj ili elektronskoj formi dana na raspolaganje u roku koji je realan i razuman za Vaše razumijevanje podataka.

C. Finansijski izvještaji

Mi, kao članovi Uprave Društva smo ispunili odgovornost za pripremanje i prezentiranje finansijskih izvještaja. Naša odgovornost je fer prezentacija finansijskog položaja i uspješnosti poslovanja Društva u skladu s Međunarodnim Standardima Finansijskog Izvještavanja (MSFI).

Ova odgovornost obuhvata: utvrđivanje, uvođenje i održavanje internih kontrola važećih za sastavljanje i objektivan prikaz finansijskih izvještaja u kojima neće biti značajnih pogrešnih prikazivanja uzrokovanih prijevarom ili pogreškom; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika; i utvrđivanje razumnih računovodstvenih procjena primjerenih u danim okolnostima.

Vjerujemo da je finansijskim izvještajima koji su predmet revizije koju Vi obavljate prikazana sva imovina, obaveze, eventualne obaveze, rezervisanja, ukupni rashodi i ukupni prihodi, kao i sve obavezne napomene uz finansijske izvještaje. Sve obaveze, kako predvidive tako i nepredvidive su prikazane u skladu s Međunarodnim Standardima Finansijskog Izvještavanja (MSFI).

Primjenjene metode prikazivanja pozicija u finansijskim izvještajima i njihovo vrednovanje odgovaraju zahtjevima posebnih propisa iz ove oblasti. Naš izbor i primjena metoda iskazivanja pozicija u finansijskim izvještajima i njihovog vrednovanja je primjerena. Značajne pretpostavke koje smo koristili u procjenama su primjerene, te smo ih Vama prikazali.

Za sve događaje nakon datuma finansijskih izvještaja koji su to zahtijevali prilagodili smo finansijske izvještaje i napomene uz finansijske izvještaje u skladu s Međunarodnim Standardima Finansijskog Izvještavanja (MSFI).

Izvjestili smo Vas o svim poznatim stvarnim i mogućim sudskim sporovima i zahtjevima čiji se utjecaj uzeo u obzir pri sastavljanju finansijskih izvještavanja u skladu s Međunarodnim Standardima Finansijskog Izvještavanja (MSFI).

Svi planovi i očekivanja koji mogu imati za posljedicu značajnu promjenu knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obaveza prikazanih u finansijskim izvještajima predstavljeni su u skladu s Međunarodnim Standardima Finansijskog Izvještavanja (MSFI).

Društvo je pravni; odnosno ekonomski vlasnik imovine prikazane u finansijskim izvještajima. Sva založna i stvarna opterećenja u vezi s ovom imovinom su objavljena u skladu s Međunarodnim Standardima Finansijskog Izvještavanja (MSFI).

Mi smo se pridržavali svih dogovora koji mogu imati značajan utjecaj na finansijske izvještaje. Eventualni slučajevi nepridržavanja su Vam dani na znanje.

U protekloj godini Društvo nije koristilo niti jedan instrument naveden u prethodnom paragrafu u bilo kojoj formi.

U obzir smo uzeli sve događaje koji mogu imati utjecaj na poslovanje Društva i iz tih događaja rezultirajuće finansijske obaveze te iste objavili ili u finansijskim izvještajima ili (ako se iste ne obuhvataju u finansijskim izvještajima) naveli u dodatku uz ovu izjavu. Ako takvi navodi ili napomene nedostaju, onda takvih događaja nije bilo na datum sastavljanja finansijskih izvještaja.

Godišnji izvještaj o poslovanju

- ✓ Mi smo odgovorni za sastavljanje godišnjeg izvještaja o poslovanju.
- ✓ Izvještaj o poslovanju sadrži sve obavezne podatke kako je propisano članom 40. Zakona o Računovodstvu i Reviziji u FBiH („Službene novine FBiH“, broj: 15/21).
- ✓ Tok poslovanja Društva i položaj Društva su predstavljeni na fer način i analizirani u Godišnjem izvještaju o poslovanju. Analiza obuhvata finansijske i nefinansijske pokazatelje uspješnosti relevantne za poslovnu aktivnost Društva u skladu s Zakonom.
- ✓ Godišnji izvještaj o poslovanju sadrži (u skladu s tačkom 42. Zakona o Računovodstvu i Reviziji u FBiH):
  - *Sve značajne događaje nastale u periodu od završetka poslovne godine do datuma predaje finansijskih izvještaja,*
  - *Procjenu očekivanog budućeg razvoja Društva,*
  - *Najvažnije aktivnosti u vezi sa istraživanjem i razvojem,*
  - *Korištene finansijske instrumente ako je značajno za procjenu finansijskog položaja i uspješnosti poslovanja Društva,*

- *Ciljeve i politike Društva u vezi sa upravljanjem finansijskim rizicima, zajedno sa politikama zaštite od rizika za svaku planiranu transakciju za koju je neophodna zaštita,*
- *Izloženost Društva cjenovnom, kreditnom, tržišnom, valutnom riziku, riziku likvidnosti i drugim rizicima prisutnim u poslovanju Društva*

Interne kontrole

Mi smo odgovorni za sastavljanje (konceptiju, implementaciju, održavanje i poboljšavanje) adekvatnog sistema internih kontrola u skladu s članom 11. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Pod sistemom internih kontrola podrazumijevamo proces kroz koji nadzire i kontroliše:

- ✓ *Efikasnost i efektivnost operativnih aktivnosti (ovo uključuje zaštitu imovine od gubitaka uzrokovanih štetama ili malverzacijama),*
- ✓ *Pouzdanost finansijskog izvještavanja i*
- ✓ *Pridržavanje za Društvo bitnih zakonskih propisa kako bi se spriječilo da se ne postignu ciljevi poslovanja ako bi nastali poslovni rizici.*

Nije bilo, niti trenutno postoje značajni nedostaci u internim kontrolama.

U skladu s primjenjivim sistemom internih kontrola implementirali smo odgovarajuće mjere da spriječimo i otkrijemo eventualne nezakonite radnje zaposlenih.

Izvijestili smo Vas o rezultatima procjene rizika da finansijski izvještaji i Godišnji izvještaj o poslovanju mogu sadržavati značajne pogreške uslijed namjernih pogrešnih prikazivanja.

Nismo svjesni postojanja nezakonitih radnji u Društvu naročito onih koje se odnose na pravne zastupnike Društva i druge izvršne uposlenike, uposlenike koji imaju ključnu ulogu u sistemu internih kontrola, i drugih osoba čije nezakonite radnje mogu imati značajan utjecaj na finansijske izvještaje Društva.

Potpunost danih informacija

Na uvid su Vam dani svi zapisi, dokumenti i informacije o neobičnim događajima s kojima je Uprava bila upoznata, kao i sve ostale informacije koje su bitne za reviziju finansijskih izvještaja.

Obezbijedili smo Vam uvid u imena svih banaka s kojima je Društvo u toku godine imalo poslovne veze, kao uvid u sva stanja na transakcijskim računima Društva.

Na raspolaganje smo Vam dali sve zapisnike sa sastanaka Uprave Društva.

Mi potvrđujemo da moguće neispravljene pogreške nisu značajne u odnosu na ukupne finansijske izvještaje Društva.

Direktor:

Arnela Čavkić-Hodžić

**IZVJEŠTAJ NEOVISNOG REVIZORA
SKUPŠTINI DIONIČARA HUT „ADUNA“ D.D. BIHAĆ**

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja društva **HUT „ADUNA“ d.d. Bihać** (dalje u tekstu: Društvo), koji obuhvataju Bilans stanja na dan 31. decembar 2022., Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, promjenama kapitala, i gotovinskom toku za godinu tada završenu, te Bilješke uz finansijske izvještaje.

MIŠLJENJE S REZERVOM

Prema našem mišljenju, osim mogućih efekata kao posljedica iznesenog u podnaslovu „*Osnova za mišljenje s rezervom*“, finansijski izvještaji prikazuju realno i objektivno, u svim značajnim aspektima, finansijski položaj Društva **HUT „ADUNA“ d.d. Bihać** na dan 31. Decembra 2022. godine, rezultate njegovog poslovanja i novčane tokove za godinu koja je tada završila u skladu s Međunarodnim Standardima Finansijskog Izvještavanja.

OSNOV ZA MIŠLJENJE S REZERVOM

Društvo nije formiralo rezervisanja za moguće efekte, odnosno potencijalne obaveze za sudske sporove koji se vode protiv društva (Tačka 10 Izvještaja), što nije u skladu sa MRS 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva. Nismo mogli izračunati efekte gore navedenog.

ODGOVORNOST UPRAVE ZA FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

Uprava Društva je odgovorna za sastavljanje, ispravnost i primjerenost oblika i sadržaja finansijskih izvještaja i drugih informacija u skladu sa Međunarodnim Standardima Finansijskog Izvještavanja (MSFI) i za one interne kontrole za koje Uprava Društva odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili pogreške.

ODGOVORNOST REVIZORA

Naša je odgovornost je izraziti mišljenje o ovim finansijskim izvještajima na osnovu naše revizije. Reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima koji nalažu pridržavanje etičkih pravila od strane revizora, te planiranje i provođenje revizije kako bi se s razumnom mjerom sigurnosti utvrdilo da su finansijski izvještaji bez materijalno značajnih pogrešnih prikazivanja. Revizija uključuje provođenje procedura u svrhu pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama prikazanim u finansijskim izvještajima. Odabir procedura ovisi o prosudbi revizora, uključujući i procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih prikazivanja u finansijskim izvještajima koje mogu nastati kao posljedica prijevare ili pogreške.

U procjenjivanju tih rizika revizor razmatra interne kontrole relevantne za subjektovo sastavljanje i objektivan prikaz finansijskih izvještaja u skladu s postojećim okolnostima, a ne u svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola subjekta. Revizija isto tako uključuje ocjenu primjerenosti primijenjenih računovodstvenih politika, razumnost računovodstvenih procjena koje je definirala uprava kao i ocjenu cjelokupnog prikaza finansijskih izvještaja.

Uvjereni smo da su nam pribavljeni revizijski dokazi dostatni i čine odgovarajuću osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Ključna revizorska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj procjeni, od najveće važnosti za našu reviziju finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima. Osim pitanja opisanog u paragrafu Osnova za mišljenje s rezervom odredili smo da će niže navedena pitanja biti ključna revizorska pitanja koja trebamo priopćiti u našem izvještaju.

Angažirani partner u reviziji koja ima za posljedicu ovaj revizorski izvještaj je Ljiljana Mehić, ovlaštenu revizor.

Remes d.o.o. Bihać

M. Maka Dizdara 6/2, Bihać

Bihać, 25.04.2023. godine

dipl.ecc.Ljiljana Mehić

Ovlašteni revizor

Broj licence: 3011128224

Direktor

Mehić Emir

dipl.ecc.Davor Bates

Ovlašteni revizor

Broj licence: 3010042236

1. BILJEŠKE UZ FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

1.1. Informacije o Društvu

Društvo je osnovano 1946. godine pod nazivom UP Bihać, da bi 1. Oktobra 1960. godine dobilo naziv HUP ADUNA.

Kroz dugogodišnje postojanje Društvo je prošlo više organizacionih oblika, da bi Odlukom Opštinskog vijeća Bihać bilo upisano u sudski registar suda Udruženog rada Bihać, Rješenjem broj: U/I-712/91, 1991. godine kao Javno hotelsko ugostiteljsko preduzeće.

Kao društvo sa ograničenom odgovornošću registrovano je na osnovu Rješenja kantonalnog suda u Bihaću, broj: U71-123/97 od 24. Januara 1997. godine.

Rješenjem o rezultatima revizije prethodno izvršene vlasničke transformacije kod Društva, broj: UP-1-02-69/98 od 31. Januara 1999. godine, koje je donio REVIK d.o.o. Sarajevo, utvrđena je knjigovodstvena vrijednost i vlasnička struktura kapitala sa stanjem na dan 31. Decembra 1991. i 31. Decembra 1997. godine.

Usklađivanje sa Zakonom o privrednim društvima, Društvo je upisano u sudski registar Kantonalnog suda u Bihaću, pod registarskim brojem: 1-1330-00, Rješenjem broj: U/I-1475/02 od 30. Decembra 2002. godine.

Rješenjem broj: U/I-1927/04 od 7. Septembra 2004. godine upisano je smanjenje osnovnog kapitala, a Rješenjem broj: U/I-205/05 od 21. Marta 2005. godine povećanje osnovnog kapitala.

Agencija za privatizaciju Unsko-sanskog kantona je dan 17. Marta 2006. godine donijela Rješenje o ispunjavanju obaveza iz Ugovora o kupoprodaji 67% ukupnog kapitala, broj: 01-199-486/06.

Rješenjem broj: 03-19-592/02, 03-19-486/04 i 03/2-19-05/05 od 29. Novembra 2002. godine, 26. Augusta 2004. godine i 10. Marta 2005. godine Društvo je upisano u Registar kod Komisije za vrijednosne papire F BiH.

Dana 16. Januara 2003. godine Društvo i registar vrijednosnih papira F BiH (u daljem tekstu Registar) potpisali su Ugovor o vršenju poslova registracije i prijenosa vrijednosnih papira, broj: 05-U-DD-05/03.

Rješenjem Opštinskog suda u Bihaću, broj: 017-0-Reg-13-000213 od 4. Maja 2013. godine, izvršena je promjena lica ovlaštenog za zastupanje Društva.

Lice ovlašteno za zastupanje društva u unutrašnjem i vanjskotrgovinskom prometu je Čavkić-Hodžić Arnela, direktor. Sjedište društva je Bihać, ulica V korpusa broj 3.

Upisana vrijednost dioničkog kapitala je 17.388.900,00 KM.

Dana 22. Januara 2003. godine Društvu je izdato Uvjerenje o poreznoj registraciji sa identifikacionim brojem 4263293290003, a dana 12. Novembra 2005. godine i Uvjerenje o registraciji obveznika poreza na dodanu vrijednost, broj: 04/5-1/I-17-1035-223/05.

U 2009. godini Društvo je registrovalo poslovnu jedinicu: Putničku agenciju ADUNA TOURS Bihać.

Osnovna djelatnost Društva je pružanje hotelsko- ugostiteljsko turističkih usluga.

Prosječan broj zaposlenih za 2022 g. je 33 zaposlenih (2021 godine: 27 zaposlenih).

1.2. Osnove pripreme finansijskih izvještaja

a) Izjave o sukladnosti

Finansijski izvještaji Društva su pripremljeni u skladu s Međunarodnim Standardima Finansijskog Izvještavanja. Finansijski izvještaji Društva za godinu koja završava 31.12.2022. godine odobreni su za objavljivanje 22.02.2023. godine. Vlasnici subjekta mogu utjecati na izmjenu objavljenih finansijskih izvještaja.

b) Principi vrednovanja

Finansijski izvještaji su pripremljeni po načelu historijskog troška osim finansijske imovine raspoložive za prodaju koja se mjeri po fer vrijednosti u okviru kapitala.

Uprava vjeruje da princip vremenske neograničenosti poslovanja nije ugrožen u doglednoj budućnosti.

c) Funkcionalna valuta i valuta prezentiranja

Finansijski izvještaji Društva prezentirani su u KM - u. Ova valuta je funkcionalna valuta Društva.

d) Korištenje procjena i prosudbi

Priprema finansijskih izvještaja u skladu s MSFI zahtijeva od uprave da donosi prosudbe, procjene i pretpostavke koje utječu na primjenu računovodstvenih politika i iznose imovine, obaveza, prihoda i rashoda koji se izvještavaju. Stvarni rezultati mogu odstupati od ovih pretpostavki.

Procjene i uz njih vezane pretpostavke kontinuirano se pregledavaju. Utjecaj korekcije procjene priznaje se u periodu u kojem je procjena korigirana i budućim periodima ukoliko korekcija utječe na buduće periode. Mjerenje nekretnina, postrojenja i opreme, i nematerijalne imovine uključuje procjenu njihovog korisnog vijeka trajanja. Ova procjena se temelji na procjeni Uprave.

Određivanje umanjenja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme uključuje korištenje procjena koje se temelje na uzroku, trenutku i visini umanjenja. Umanjenje vrijednosti se zasniva na nekoliko

faktora. Uopšteno u obzir se uzima promjena sadašnjeg tržišnog položaja, očekivani rast telekomunikacijske branše, promjena buduće raspoloživosti izvora finansiranja, tehnološko zastarijevanje, prestanak pružanja usluge, trenutna tržišna vrijednost imovine te slično što bi moglo ukazati na potrebu umanjenja vrijednosti. Nadoknadivi iznos i fer vrijednost se u pravilu određuju korištenjem metode diskontiranih novčanih tokova koja obuhvata nekoliko razumnih pretpostavki tržišnih učesnika. Identifikacija indikatora umanjenja, kao i procjena budućih novčanih tokova zahtijeva od uprave da napravi značajne prosudbe u vezi s identifikacijom i provjerom znakova za umanjenje, očekivanih novčanih tokova, odgovarajućih kamatnih stopa, pripadajućeg vijeka trajanja kao i ostatka vrijednosti.

1.3. Značajne računovostvene politike

a) Strane valute

Transakcije u stranim valutama iskazuju se u funkcionalnoj valuti, primjenjujući na iznos u stranoj valuti kurs strane valute na datum transakcije. Monetarne stavke u stranoj valuti iskazuju se primjenom zaključnog kursa. Finansijski prihodi ili gubici po osnovu kursnih razlika na monetarne stavke su razlika između amortizovanog troška u funkcionalnoj valuti na početku perioda, usklađeno za efektivnu kamatnu stopu i plaćanja tokom godine, i amortiziranog troška u stranoj valuti evidentirano primjenom zaključnog kursa. Dobici ili gubici od kursnih razlika, koji nastaju prilikom podmirenja tih transakcija te iz preračuna monetarne imovine i obaveza izraženih u stranim valutama, priznaju se u okviru bilansa uspjeha.

b) Finansijski instrumenti

I. Nederivativna finansijska imovina

Društvo inicijalno priznaje zajmove i potraživanja na datum izmirenja. Sva druga finansijska imovina (uključujući imovinu klasificiranu po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha) se priznaju na datum trgovanja, a to je datum na koji se subjekat obavezao na kupovinu ili prodaju određene imovine.

Društvo prestaje priznavati finansijsku imovinu ako ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine isteknu, ili Društvo prenese finansijsku imovinu i prijenos udovoljava zahtjevima prestanka priznavanja. Svaki interes u prenosu finansijske imovine koji je stvoren ili zadržan od strane društva se priznaje kao odvojena imovina ili obaveza.

Finansijska imovina i obaveze se prebijaju i neto iznos se prikazuje u bilansu stanja, samo i isključivo onda ako subjekat ima zakonski provedivo pravo prebijanja priznatih iznosa i namjerava ili da namiri neto iznos, ili da realizira sredstva i istovremeno izmiri obavezu.

Finansijski instrument je svaki ugovor kod kojeg istovremeno kod jednog društva dolazi do nastanka finansijske imovine, a kod drugog društva do nastanka finansijske obaveze ili instrumenta vlasničkog kapitala. Finansijska imovina uključuje gotovinu i gotovinske ekvivalente, potraživanja od prodaje kao i druga potraživanja i finansijsku imovinu koja se drži do roka dospijea.

Društvo nakon početnog priznavanja klasificira finansijsku imovinu na potraživanja, te ostale dugoročne i kratkoročne finansijske plasmane.

Zajmovi i potraživanja

Zajmovi i potraživanja su finansijska imovina s fiksnim ili odredivim načinom plaćanja kojima se ne trguje na aktivnom tržištu. Po početnom priznavanju ova imovina se mjeri po njezinoj fer vrijednosti, uvećano u slučaju finansijske imovine ili finansijske obaveze koja se ne vodi po fer vrijednosti u dobit ili gubitak za transakcijske troškove koji su direktno povezani sa sticanjem ili isporukom finansijske imovine ili finansijske obaveze. Nakon početnog priznavanja ova imovine se mjeri po amortiziranom trošku, primjenom metode efektivne kamatne stope umanjeno za svaki gubitak od umanjenja.

Umanjenja vrijednosti, u formi ispravki vrijednosti, odgovoraju procijenjenom riziku nenaplativosti istih. Konkretni slučajevi nenaplativosti potraživanja mogu dovesti do isknjiživanja pojedinih potraživanja. Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca vrši se korištenjem konta za ispravku vrijednosti.

Potraživanja od kupaca i druga potraživanja

Potraživanja od kupaca i druga kratkoročna potraživanja se mjere u iznosu početnog priznavanja umanjeno za svaki gubitak od umanjenja koristeći metodu efektivne kamatne stope, ako je primjenljivo. Umanjenje vrijednosti, koja imaju formu ispravke vrijednosti potraživanja su očekivani kreditni rizik Društva. Konkretni slučaj nenaplativosti potraživanja vode do prestanka priznavanja istih. Za ispravke vrijednosti, finansijska imovina sa potencijalnom potrebom za ispravku se grupira na osnovu sličnih karakteristika kreditnog rizika, te se kolektivno testira na umanjenje i otpisuje, ako je potrebno.

Ispravke vrijednosti potraživanja od kupaca se priznaju koristeći odvojeni konto ispravke vrijednosti potraživanja. Iznos gubitka priznaje se u bilansu uspjeha.

Ako se u sljedećem periodu gubitak od umanjenja vrijednosti smanji i smanjenje se može objektivno povezati s događajem koji je nastao nakon priznavanja umanjenja vrijednosti, prethodno priznat gubitak od umanjenja ispravlja se upotrebom konta ispravke vrijednosti. Ukidanje ispravke vrijednosti ne može biti veće od prethodno priznatog rashoda, a iznos se priznaje u okviru bilansa uspjeha.

Smanjenje vrijednosti potraživanja, odnosno vrijednosno usklađenje potraživanja, provodi se kada još uvijek postoji vjerovatnost naplate potraživanja na temelju utuženja, prijave u stečajnu masu, i tome slično. Kada ne postoji nikakva vjerovatnost da bi se potraživanje moglo naplatiti, tada se provodi direktan otpis potraživanja od kupaca.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti obuhvataju ona salda gotovine i opozivih depozita s dospijecem od tri mjeseca ili manje od datuma pribavljanja koje su predmet neznačajnom riziku promjena u njihovoj fer vrijednosti, te se koriste od strane Društva za upravljanje kratkoročnim obavezama.

II. *Nederivativne finansijske obaveze*

Društvo priznaje finansijske obaveze u izvještaju o finansijskom položaju samo i isključivo kada subjekat postaje jedna od ugovornih strana na koju se primjenjuju ugovorni uslovi instrumenta na datum trgovanja.

Društvo prestaje priznavati finansijsku obavezu (ili dio finansijske obaveze) iz izvještaja o finansijskom položaju samo i isključivo ako je ista nestala, tj. ako je ugovorna obaveza podmirena, ispravljena ili istekla.

Društvo klasificira nederivativne finansijske obaveze u druge kategorije finansijskih obaveza. Takve finansijske obaveze se na početku priznavanja priznaju po fer vrijednosti uvećanoj za transakcijske troškove koji su direktno povezani sa sticanjem ili isporukom finansijske obaveze. Nakon početnog priznavanja finansijske obaveze se mjere po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope.

Druge finansijske obaveze uključuju zajmove, prekoračenja na žiro – računima, i obaveze prema dobavljačima i druge obaveze.

Prekoračenja na bankovnim računima koja se vraćaju na zahtjev i čine sastavni dio upravljanja novcem od strane društva se uključuju kao komponenta gotovine i gotovinskih ekvivalenata za izvještaj o novčanim tokovima.

c) *Nekretnine, postrojenja i oprema*

Priznavanje i mjerenje

Nekretnine, postrojenja i oprema se priznaju po trošku nabavke umanjenom za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja vrijednosti, ako postoje.

Pored troška nabavke i troškova koji se mogu direktno pripisati dovođenju imovine na lokaciju i u stanje potrebno da funkcioniše na način zahtijevan od strane uprave, troškovi sticanja također uključuju početno procijenjene troškove demontaže, uklanjanja sredstva i obnavljanja mjesta na kojem je imovina smještena. Ako se nekretnine, postrojenja i oprema sastoje od nekoliko komponenti sa različitim procijenjenim korisnim vijekom trajanja, individualne značajne komponente se amortizuju pojedinačno.

U trenutku kada se više ne očekuju buduće ekonomske koristi od upotrebe imovine, odnosno onda kad te koristi više nije moguće ostvarivati kroz upotrebu, a ni kroz prodaju, darovanje i slično, jer nemaju nikakvu upotrebnu vrijednost, donosi se odluka o rashodovanju te imovine odnosno odluka o definitivnom isključenju iste iz poslovnih knjiga.

Dobit ili gubitak koji nastaje otuđenjem stalnih sredstava je razlika između neto prodajne vrijednosti i knjigovodstvene vrijednosti. Ovaj iznos se obuhvata u ostalim prihodima i dobicima, odnosno u ostalim rashodima i gubicima u okviru bilansa uspjeha.

Troškovi posuđivanja koji se mogu direktno pripisati nabavci, izgradnji ili proizvodnji kvalificirane imovine se kapitaliziraju kao trošak nabavke sredstava.

Naknadni izdaci

Društvo u knjigovodstvenu vrijednost stavki nekretnina, postrojenja i opreme ne priznaje trošak redovnog održavanja sredstva. Ti troškovi se priznaju u bilansu uspjeha kao rashod perioda u kojem su nastali. Troškovi redovnog održavanja su prvenstveno troškovi rada i potrošnog materijala, a mogu uključivati i troškove sitnih dijelova.

Sastavni dijelovi nekih predmeta nekretnina, postrojenja i opreme mogu zahtijevati zamjenu u redovnim vremenskim razmacima. Subjekt priznaje u knjigovodstvenu vrijednost nekretnine, postrojenja i opreme trošak zamijenjenog dijela sredstva u trenutku kada je on nastao, ako su ispunjeni kriteriji za priznavanje. Knjigovodstvena vrijednost zamijenjenih dijelova se prestaje u trenutku otuđivanja, ili kada se od njegove upotrebe ili otuđenja ne očekuju buduće ekonomske koristi.

Kad god se obavi veliki pregled trošak tog pregleda se priznaje u knjigovodstvenu vrijednost tog sredstva nekretnine, postrojenja i opreme kao trošak zamjene ako su zadovoljeni kriteriji sredstva za priznavanje.

Reklasifikacija u investicijske nekretnine

Ako nekretnina koju koristi vlasnik postane ulaganje u nekretnine koje će se mjeriti po fer vrijednosti, Društvo primjenjuje MRS 16 do datuma promjene njezine namjene. Društvo na taj datum razliku između knjigovodstvene vrijednosti nekretnine utvrđene u skladu s MRS 16 i njezine fer vrijednosti treba priznati kao revalorizacijsku rezervu u skladu s MRS 16.

Amortizacija

Period amortizacije se zasniva na očekivanom korisnom vijeku trajanja. Stavke nekretnina, postrojenja i opreme se amortizuju razmjerno protoku vremena (pro rata temporis) u godini nabavke. Ostatak vrijednosti, korisni vijek trajanja i metoda amortizacije se preispituju najmanje jednom godišnje i po potrebi prospektivno prilagođavaju.

Trošak amortizacije tereti bilans uspjeha, a računa se linearnom metodom tokom procijenjenog očekivanog vijeka upotrebe pojedinih stavki nekretnina, postrojenja i opreme. Amortizacija imovine započinje kad je imovina spremna za upotrebu, odnosno kad se nalazi na lokaciji i u uslovima potrebnim za korištenje koje je namijenila uprava.

d) Nematerijalna imovina

Priznavanje i mjerenje

Društvo procjenjuje ima li nematerijalno sredstvo ograničen ili neograničen korisni vijek upotrebe, te ako je ograničen, određuje dužinu korisnog vijeka upotrebe.

Korisni vijek trajanja nematerijalnog sredstva koji proizilazi uz ugovornih ili drugih zakonskih prava ne smije biti duži od perioda važenja ugovornog ili drugog zakonskog prava, ali može biti kraći, u zavisnosti od perioda u kojem subjekt očekuje da će koristiti sredstvo.

Nematerijalna imovina s ograničenim vijekom trajanja se mjeri po trošku sticanja umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja.

Nematerijalno sredstvo se prestaje priznavati prilikom otuđenja, ili kada se od njegove upotrebe ili otuđenja više ne očekuju buduće ekonomske koristi. Dobit ili gubitak koji proizilazi iz prestanka priznavanja nematerijalne imovine priznaje se u bilans uspjeha.

Metode amortizacije, korisni vijek trajanja i ostatak vrijednosti kontinuirano se kontroliše na svaki datum izvještavanja te se isto prilagođava ako je potrebno.

Amortizacija

Amortizacijski iznos nematerijalnog sredstva sa ograničenim korisnim vijekom trajanja sistemski se raspoređuje tokom procijenjenog korisnog vijeka njegove upotrebe korištenjem linearne metode. Amortizacija započinje kad je sredstvo raspoloživo za upotrebu. Trošak amortizacije priznaje se u bilansu uspjeha.

Naknadni troškovi

Naknadni troškovi se priznaju samo ako ti troškovi priznaju buduću ekonomsku korist sadržanu u specifičnoj imovini na koju se odnose. Svi drugi troškovi priznaju se u okviru bilansa uspjeha u trenutku nastanka.

e) Zalihe

Zalihe se mjere po trošku nabave ili neto ostvarivoj vrijednosti, ovisno od toga što je niže. Trošak zaliha predmeta koji se uobičajeno ne mogu međusobno razmijenjivati te dobara i usluga koji su namijenjeni i izdvojeni za specifične projekte određuju se korištenjem specifične identifikacije njihovih individualnih troškova. U trošak zaliha se uključuju svi troškovi nabavke, troškovi konverzije i drugi troškovi koji nastaju prilikom dovođenja zaliha na sadašnju lokaciju i u sadašnje stanje.

Zalihe ne sadrže troškove pozajmljivanja. Troškovi nabavke se određuju primjenom metode prosječnog ponderisanog troška.

Trošak proizvodnje u toku i trošak gotovih proizvoda uključuje materijal, trošak direktnog rada te odgovarajući dio varijabilnih i fiksnih općih troškova, pri čemu se opći troškovi raspoređuju temeljem redovnog kapaciteta proizvodnje.

f) Umanjenje vrijednosti

Nederivativna financijska imovina

Kada je riječ o finansijskoj imovini koja nije određena za prikazivanje po fer vrijednosti, na svaki datum izvještavanja Društvo procjenjuje da li postoji objektivan dokaz o umanjenju vrijednosti finansijske imovine ili grupe finansijske imovine. Ako postoji objektivan dokaz o nastanku gubitka od umanjenja vrijednosti zajmova ili potraživanja koja se vode po amortiziranom trošku iznos gubitka mjeri se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova diskontirano uz originalnu efektivnu kamatnu stopu finansijske imovine. Knjigovodstvena vrijednost imovine se umanjuje direktno ili upotrebom odvojenog računa ispravke vrijednosti. Iznos gubitka se priznaje u dobit ili gubitak.

Objektivan dokaz da je finansijska imovina umanjenja uključuje indikacije da će dužnik ili izdavaoc bankrotirati, negativne promjene u platežnoj sposobnosti dužnika i slično.

Financijska imovina mjerena po amortiziranom trošku

Ako postoji objektivan dokaz o umanjenju vrijednosti zajmova i potraživanja ili ulaganja koja se drže do dospelosti koji se vode po amortiziranom trošku, iznos gubitka mjeri se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova, diskontirano uz originalnu efektivnu kamatnu stopu finansijske imovine. Knjigovodstvena vrijednost imovine se umanjuje direktno ili upotrebom odvojenog računa ispravke vrijednosti. Iznos gubitka se priznaje u dobit ili gubitak.

Društvo najprije procjenjuje postoji li objektivan dokaz o umanjenju vrijednosti odvojeno za imovinu koja je pojedinačno značajna, i odvojeno ili zajednički za finansijsku imovinu koja nije pojedinačno značajna. Za pojedinačno značajnu imovinu se procjenjuje pojedinačno na umanjenje vrijednosti za

svaku značajnu stavku. Imovina koja nije pojedinačno značajna uključuje se u zajedničku procjenu za potrebe umanjenja vrijednosti grupirajući u ovu grupu finansijsku imovinu sličnih obilježja i kreditnog rizika.

U zajedničkoj procjeni za umanjenje vrijednosti, Društvo koristi historijske trendove vjerovatnosti umanjenja vrijednosti, porasta vrijednosti i iznose priznatog gubitka, prilagođeno za procjenu uprave o tome da li su tekući ekonomski i kreditni uslovi takvi da će stvarni gubici biti veći ili manji od raspoloživih historijskih trendova.

Gubitak od umanjenja vrijednosti finansijske imovine koja se vodi po amortizacijskom trošku računa se kao razlika između njene nadoknadive vrijednosti i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova diskontirano uz originalnu efektivnu kamatnu stopu imovine. Knjigovodstvena vrijednost imovine se umanjuje direktno ili upotrebom odvojenog računa ispravke vrijednosti. Iznos koji je ispravljen priznaje se u dobit ili gubitak. Kamata na umanjenju imovinu se i dalje priznaje. Ako se u sljedećem periodu iznos gubitka od umanjenja vrijednosti smanji, prethodno priznat gubitak od umanjenja vrijednosti ispravlja se direktno ili upotrebom ispravke vrijednosti.

g) Obaveze prema zaposlenima

Obaveze koje nastaju po osnovu pružanja usluga zaposlenika tokom računovodstvenog perioda priznaju se u nediskontovanom iznosu kratkoročnih primanja za koja se očekuje da će biti isplaćena u zamjenu za tu uslugu.

h) Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju kada društvo ima sadašnju obavezu (zakonsku ili izvedenu) koja je rezultat prošlog događaja, može biti pouzdano procijenjena i ako je vjerovatno da će podmirenje obaveze zahtijevati odliv resursa koji sadrže ekonomsku korist. Iznos priznat kao rezervisanje predstavlja najbolju procjenu, na datum izvještaja bilans stanja, izdataka potrebnih za podmirivanje postojeće obaveze.

Garancije

Rezervisanje za garancije se obuhvata u trenutku prodaje proizvoda ili usluge. Iznos rezervisanja se bazira na historijskim podacima i ponderisanja svih mogućih ishoda s njihovom vjerovatnoćom.

Šteta po okoliš

Događaj koji ne dovodi odmah do obaveze može stvarati kasnije izvedenu obavezu, zbog izmjena zakona ili postupaka subjekta. Naprimjer, u slučaju šteta po okoliš ne mora postojati obaveza otklanjanja posljedica. Međutim, izazvano oštećenje će postati obavezujući događaj kada novi zakon zahtijeva otklanjanje štete ili kada društvo prihvati javno odgovornost za otklanjanje štete na način iz kojeg proizilazi izvedena obaveza.

Štetni ugovor

Rezervisanje za štetni ugovor se priznaje kao sadašnja obaveza prema tom ugovoru čim se desi ugovor u kojem neizbježni troškovi ispunjenja obaveza prema tom ugovoru prelaze ekonomske koristi koje se očekuju od tog ugovora. Rezervisanje se priznaje u iznosu koji je manji, između troška ispunjenja ugovora ili bilo koje naknade ili kazne koji nastaju zbog neispunjenja ugovora. Prije zasebnog rezervisanja za štetni ugovor, subjekat priznaje svaki gubitak od umanjenja vrijednosti koji nastao na sredstvima koja su predmet ugovora.

i) Realizacija prihoda

Prihodi od prodaje se mjere po fer vrijednosti primljene naknade koja je primljena ili se potražuje. Prihodi od prodaje obuhvataju prihode od prodaje robe i učinaka i iskazuju se neto od poreza na dodanu vrijednost, povrata, rabata i popusta. Društvo obuhvata prihode od prodaje kada se iznos prihoda može pouzdano izmjeriti, kada je vjerovatno da će ekonomske koristi povezane s transakcijom pritjecati u društvo, i kada su ispunjeni uslovi za priznavanje prihoda od prodaje robe ili usluga nabrojani u nastavku.

Prihodi od prodaje robe

Prihodi od prodaje robe se obuhvataju čim se roba proda krajnjem kupcu.

Prihodi od prodaje usluga

Prihodi od prodaje usluga se obuhvataju u periodu u kojem je usluga izvršena.

Prihodi od kamata

Prihodi od kamata se priznaju primjenom metode efektivne kamatne stope. Ako postoji objektivni dokaz o umanjenju vrijednosti zajmova i potraživanja ili ulaganja koja se drže do roka dospelosti koji se vode po amortiziranom trošku, iznos gubitka se mjeri kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova diskontirano uz originalnu efektivnu kamatnu stopu finansijske imovine.

Prihodi od iznajmljivanja

Prihodi od operativnih najмова se ravnomjerno priznaju u prihod, po linearnoj osnovi tokom trajanja najma, osim kad neka druga sistema osnova bolje predstavlja vremenski okvir u kojem se smanjuju koristi od upotrebe iznajmljenog sredstva. Prihodi od iznajmljivanja investicijskih nekretnina se priznaju kao prihodi od prodaje, dok se prihodi od iznajmljivanja ostalih nekretnina priznaju kao ostali prihodi.

j) Najmovi**Operativni najmovi**

Najam kod kojeg se ne prenose gotovo svi rizici i koristi povezani s vlasništvom na najmoprimca klasificira se kao operativni najam. Plaćanje najamnine se priznaje kao rashod na linearnoj osnovi (nakon priznavanja koristi od poticaja koje je pružio najmodavac) tokom trajanja najma, osim kad neka druga sistemska osnova bolje predstavlja vremenski okvir korisnikovih koristi.

Financijski najmovi

Najmove kod kojeg najmodavac prenosi gotovo sve rizike i koristi svojstvene vlasništvu, te u skladu s tim potraživanja po osnovu takvog najma najmodavac tretira kao povrat glavnice i financijski prihod, da bi povratio i ostvari korist od svog ulaganja i usluga društvo klasificira kao financijski najam.

Financijski najam dovodi do povećanja rashode amortizacije za amortizirajuća sredstva, kao i do financijskih rashoda za svaki obračunski period. Politika amortizacije za amortizirajuća unajmljena sredstva dosljedna je s politikom amortizacije sredstva koja su vlasništvu.

Ako ne postoji razumna izvjesnost da će društvo kao najmoprimac steći vlasništvo na kraju trajanja najma, sredstvo se u potpunosti amortizuje u periodu kraćem od: trajanja najma ili vijeka upotrebe sredstva.

Na početku trajanja najma, financijske najmove društvo priznaje u bilansu stanja kao sredstva i obaveze u iznosima koji su jednaki fer vrijednosti sredstva koja su predmet najma; ili; ako je niže sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja najma, što se u oba slučaja određuje početkom trajanja najma.

k) Raspodjela dobiti

Ako društvo izglasa učešće u dobiti nakon datuma bilansa stanja, onda te dividende ne priznaje kao obavezu na datum izvještaja o financijskom položaju. Obavezu prema učesnicima u dobiti društvo obuhvata kao obavezu u onom periodu u kojem je donešena odluka o raspodjeli dobiti.

l) Financijski rashodi

Financijski rashodi uključuju kamatu na posuđivanja. Troškove pozajmljivanja koji se mogu direktno pripisati sticanju, izgradnji ili proizvodnji kvalificiranog sredstva, Društvo kapitalizira kao trošak nabavke tog sredstva. Ostale troškove pozajmljivanja Društvo priznaje kao rashod perioda u kojem su nastali.

m) Porezi

Tekući i odgođeni porez se priznaju kao prihod ili kao rashod te uključuju dobit ili gubitak perioda, izuzev u visini u kojoj porez nastaje iz:

- Transakcije ili događaja koji je priznat u istom ili nekom drugom periodu izvan dobiti ili gubitka, bilo u ostalu sveobuhvatnu dobit ili direktno u kapital ili
- Poslovnog spajanja.

Tekući porez predstavlja očekivanu poreznu obavezu obračunatu na oporezivi iznos dobiti za godinu, koristeći poreznu stopu važeću na dan sastavljanja finansijskih izvještaja i sva usklađenja porezne obaveze iz prethodnih perioda. Odgođeni porez se priznaje za sve oporezive privremene razlike knjigovodstvenih iznosa u bilansu stanja i porezne osnovice. Odgođeni porez se mjeri po poreznoj stopi za koju se očekuje da će se primjenjivati na privremene razlike nastale na dan sastavljanja finansijskih izvještaja.

Porez na dodanu vrijednost se mjeri po stopi od 17%. Neto iznos poreza na dodanu vrijednost koji se potražuje ili duguje Upravi za indirektno oporezivanje se uključuje u potraživanja ili obaveze u okviru bilansa stanja.

2. NOVI STANDARDI I INTERPRETACIJE KOJE JOŠ UVIJEK NISU U PRIMJENI

Dodaci MSFI -ju 7 Financijski instrumenti: Objavljivanja, Prestanak priznavanja (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2011. godine)

Ovaj dodatak promicat će transparentnost u izvještavanju o transfernim transakcijama i poboljšati korisnikovo razumijevanje izloženosti riziku u svezi s transferima finansijske imovine i učincima tih rizika na finansijski položaj subjekta, osobito onih koji uključuju sekuritizaciju finansijske imovine.

Društvo nije usvojilo ovaj dodatak te nema utjecaja na finansijski položaj ili rezultat Društva.

Dodaci MSFI -ju 1 Prva primjena, Fiksni datumi i hiperinflacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2011. godine)

Ovi dodaci uključuju dvije promjene MSFI-ja 1 Prva primjena MSFI-ja. Prvi zamjenjuje pozive na fiksni datum 1. januar 2004. godine s dana prelaska na MSFI-je, uklanjajući time potrebu da subjekti koji prvi puta primjenjuju MSFI-je prepravljaju transakcije prestanka priznavanja koje su se dogodile prije dana prelaska na MSFI-je. Drugi dodatak daje smjernice o tome kako subjekt treba nastaviti prezentirati finansijske izvještaje u skladu s MSFI-jima nakon razdoblja u kojem subjekt nije mogao biti usklađen s MSFI-jima jer je njegova funkcionalna valuta bila izložena snažnoj hiperinflaciji.

Dodaci nemaju utjecaj na finansijski položaj ili rezultat Društva jer Društvo ne primjenjuje standarde po prvi put.

MRS 12 Porezi na dobit – Odgođeni porezi (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2012. godine)

MRS 12 - Porezi na dobit, trenutno zahtjeva da subjekt mjeri odgođeni porez vezan za imovinu ovisno o tome očekuje li subjekt da će nadoknaditi knjigovodstvenu vrijednost imovine kroz korištenje ili prodaju. Može biti teško i subjektivno procijeniti hoće li se vrijednost nadoknaditi kroz korištenje ili kroz prodaju kad se imovina mjeri korištenjem modela fer vrijednosti po MRS -u 40 - Ulaganja u nekretnine. Ovaj dodatak stoga uvodi iznimku od postojećeg načela za mjerenje odgođene porezne imovine ili obveza koje nastaju iz ulaganja u nekretnine koje se mjere po fer vrijednosti. Kao rezultat dodataka, SIC 2 Porez na dobit – nadoknada revalorizirane imovine koja se ne amortizira se više neće primjenjivati na ulaganja u nekretnine koja se vode po fer vrijednosti.

Dodaci također uključuju preostale smjernice u MRS 12 koje su ranije bile sadržane u SIC-u 21, koji je povučen.

Nadopunjeni MRS 12 nema utjecaja na financijske izvještaje Društva, budući Društvo trenutno ne posjeduje ulaganja u nekretnine niti imovinu koja se priznaje po modelu revalorizacije, a koja se ne amortizira.

Dodatak MRS - u 1 Prezentiranje financijskih izvještaja vezano za ostalu sveobuhvatnu dobit (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2012. godine)

Glavna promjena koja je rezultat ovih dodataka je zahtjev da subjekti grupiraju stavke prikazane u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti na osnovu toga je li ih naknadno moguće reklasificirati bilans uspjeha (uskлада reklasifikacije). Dodaci se ne bave pitanjem koje stavke se prikazuju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Dodatak utječe samo na prezentaciju i zbog toga se ne očekuje utjecaj na financijski položaj ili rezultat Društva.

Dodatak MRS - u 19 Primanja zaposlenih (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine)

Ovi dodaci uklanjanju koridor pristup i izračunavaju financijske troškove na osnovi neto financiranja.

Dodatak nema utjecaj na financijski položaj ili rezultat Društva.

MSFI 11 - Zajednički aranžmani (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine)

MSFI 11 realističnije odražava zajedničke aranžmane usredotočujući se na prava i obveze aranžmana, a ne na njegov pravni oblik. Postoje dvije vrste zajedničkih aranžmana: zajedničko poslovanje i zajednički pothvati. Zajedničko poslovanje je kad zajednički upravitelj ima prava na imovinu i obveze u svezi s aranžmanom te stoga evidentira svoje udjele u imovini, obvezama, prihodima i rashodima.

Zajednički pothvati su kad zajednički upravitelj ima prava na neto imovinu aranžmana te stoga svoje udjele evidentira po metodi udjela. Proporcionalna konsolidacija zajedničkih pothvata više nije dozvoljena.

Ova izmjena nije primjenjiva na poslovanje Društva.

MSFI 12 - Objavljivanje udjela u drugim subjektima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine)

MSFI 12 uključuje zahtjeve za objavljivanjem za sve oblike udjela u drugim subjektima, uključujući i zajedničke aranžmane, pridružena društva, društva s posebnom namjenom i druga vanbilansna ulaganja.

Društvo trenutno procjenjuje utjecaj MSFI- ja 12 na finansijske izvještaje. Društvo namjerava usvojiti novi standard s datumom stupanja na snagu.

MSFI 13 Mjerenje fer vrijednosti (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine)

MSFI 13 ima za cilj povećati konzistentnost i smanjiti složenost dajući točnu definiciju fer vrijednosti i jedan izvor mjerenja fer vrijednosti te zahtjeve za objavljivanjem za uporabu u svim MSFI -jevima.

Zahtjevi ne proširuju uporabu računovodstva fer vrijednosti, nego pružaju smjernice o tome kako bi se ono trebalo primjenjivati tamo gdje je njegova upotreba već potrebna ili dozvoljena drugim standardima unutar MSFI -ja.

Društvo trenutno procjenjuje utjecaj MSFI - ja 13 na finansijske izvještaje. Društvo namjerava usvojiti novi standard s datumom stupanja na snagu.

MRS 27 (izmijenjen 2011) Odvojeni finansijski izvještaji (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine)

MRS 27 (izmijenjen 2011) uključuje odredbe o odvojenim finansijskim izvještajima preostale nakon što su kontrolne odredbe MRS-a 27 uključene u novi MSFI 10.

Ova izmjena nije primjenjiva na poslovanje Društva.

MRS 28 (izmijenjen 2011 - Pridružena društva i zajednički pothvati (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine)

MRS 28 (izmijenjen 2011) uključuje zahtjeve da se zajednički pothvati, kao i pridružena društva, vode po metodi udjela nakon izdavanja MSFI - a 11.

Ova izmjena nije primjenjiva na poslovanje Društva.

IFRIC 20, Troškovi površinskog kopa u proizvodnoj fazi površinskog rudnika (izdan u oktobru 2011. godine i na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine)

Tumačenje pojašnjava da se koristi od djelatnosti površinskog iskopa evidentiraju u skladu s načelima MRS-a 2 Zalihe, u mjeri u kojoj se realiziraju u obliku proizvedenih zaliha. U mjeri u kojoj koristi predstavljaju poboljšan pristup rudi, subjekt treba priznati ove troškove kao 'imovinu od djelatnosti površinskog kopa unutar dugotrajne imovine, pod uvjetom da su zadovoljeni određeni kriteriji. Ovaj dodatak nije primjenjiv za poslovanje Društva.

Objavljivanja – Prijeboj financijske imovine i financijskih obaveza – Dodaci MSFI-ju 7 (izdani u decembru 2011. godine i na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine)

Dodatak zahtijeva objavljivanja koja će omogućiti korisnicima financijskih izvješća subjekta da procijene učinak ili potencijalni učinak prijeboja, uključujući i pravo na prijeboj. Dodatak će imati učinak na objavljivanja, ali neće imati učinka na mjerenje i priznavanje financijskih instrumenata. Društvo razmatra utjecaj ovog dodatka.

Dodatak MSFI -ju 1 Prva primjena, vezano uz državne zajmove (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine)

Ovaj dodatak pojašnjava način na koji društvo koje prvi put primjenjuje MSFI iskazuje državni zajam odobren uz kamatu nižu od tržišne prilikom prijelaza na MSFI. Također dodaje isto izuzeće od retroaktivne primjene MSFI za subjekte koji prvi put primjenjuju MSFI kao i za subjekte koji ih ne primjenjuju prvi put kada je zahtjev za objavom uključen u MRS 20 izdan u 2008.godini. Društvo ne primjenjuje ovaj dodatak.

Dodaci MSFI- jima 10, 11 i 12 o prijelaznim odredbama (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1.januara 2013.godine)

Ovi dodaci omogućavaju dodatno izuzeće pri primjeni MSFI-ja 10, 11 i 12 ograničavajući zahtjev za objavom izmijenjenih usporednih podataka samo na prethodno razdoblje. Za objave koje se odnose na nekonsolidirane subjekte dodaci ukidaju zahtjev da se prezentiraju usporedni podaci za razdoblje prije prve primjene MSFI -ja 12.

Društvo razmatra utjecaj ovih dodataka.

Prijeboj financijske imovine i financijskih obaveza – Dodaci MRS- u 32 (izdani u decembru 2011. godine i na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine)

Dodatak je dodao smjernice za primjenu MRS -a 32 kako bi se riješile nedosljednosti utvrđene primjenom nekih od kriterija za prijeboj. To uključuje pojašnjenje značenja 'trenutno ima zakonski provedivo pravo prijeboja' te da se neki sustavi bruto podmirenja mogu smatrati ekvivalentom neto podmirenja. Društvo razmatra utjecaj ovog dodatka.

MSFI 9 Financijski instrumenti (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2015. godine)

MSFI 9 je prvi standard koji je izdan kao dio šireg projekta zamjenjivanja MRS - a 39 Priznavanje i mjerenje. MSFI 9 zadržava, ali pojednostavljuje model miješanog mjerenja i utvrđuje dvije primarne kategorije mjerenja financijske imovine: amortizirani trošak i fer vrijednost. Osnova klasifikacije ovisi o poslovnom modelu subjekta i ugovornim karakteristikama novčanog toka financijske imovine. Smjernice MRS-a 39 o umanjenju vrijednosti financijske imovine i računovodstvu zaštite nastavljaju se primjenjivati. Društvo ne očekuje da će MSFI 9 utjecati na financijske izvještaje.

Društvo namjerava usvojiti novi standard s datumom stupanja na snagu.

Dodatak MSFI-ju 10, MSFI-ju 12 i MRS-u 27 – Društva u koja se ulaže (objavljen 31. oktobra 2012. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju 1. januara 2014. godine)

Dodatak uvodi definiciju društva u koje se ulaže kao društva koje (i) pribavlja sredstva od ulagača u svrhu pružanja usluga upravljanja ulaganjima, (ii) se obvezuje prema svojim ulagačima da će svrha poslovanja biti ulaganje sredstava isključivo za potrebe porasta njihove vrijednosti ili ostvarenja prihoda od ulaganja i (iii) mjeri i procjenjuje svoja ulaganja na temelju fer vrijednosti. Društvo u koje se ulaže iskazivat će svoje podružnice po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka, te će konsolidirati samo one podružnice koje pružaju usluge koje se odnose na ulagačke aktivnosti društva.

Dodatkom MSFI-ja 12 uvode se nove objave, uključujući sve značajne prosudbe kojima se utvrđuje radi li se o društvu u koje se ulaže kao i informacije o financijskoj ili drugoj podršci nekonsolidiranoj podružnici, bilo da se radi o namjeri pružanja podrške podružnici ili se ista već pruža. Ovaj dodatak nije primjenjiv za poslovanje Društva.

Godišnja poboljšanja u 2011. godini (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine)

Godišnja poboljšanja rješavaju šest pitanja iz izvještajnog ciklusa 2009.-2011. godine. Sadrže promjene u:

- ***MSFI-u 1 - Prva primjena Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja***
- ***MRS-u 1 - Prezentiranje financijskih izvještaja***
- ***MRS-u 16 - Nekretnine, postrojenja i oprema***
- ***MRS-u 32 - Financijski instrumenti; Prezentiranje***
- ***MRS-u 34 - Financijsko izvještavanje za razdoblja tijekom godine***

MSFI 15-Prihodi od Ugovora sa kupcima

Cilj ovog Standarda je utvrditi načela koja subjekt treba primjenjivati radi izvještavanja korisnika Finansijskih izvještaja o korisnim informacijama u pogledu vrste, iznosa, vremenskog okvira i neizvjesnosti prihoda i novčanih tokova koji proizilaze iz ugovora sa kupcem.

Osnovno načelo ovog Standarda je taj da Društvo treba priznati prihod u iznosu naknade koju društvo priznaje u zamjenu za prijenos robe ili usluge.

Društvo prilikom ocjenjivanja vjerovatnosti naplate u odredenom iznosu treba uzeti u obzir sposobnost i namjeru kupca da plati taj iznos po dospelju.

Društvo treba objaviti dovoljno informacija o neizvjesnosti naplate prihoda iz ugovora sa kupcima i o značajnim prosudbama i promjenama prosudbi koje su izvršene u primjeni ovog Standarda

2.1. PROCJENA ZNAČAJNOSTI

Prilikom planiranja revizije procjenili smo preliminarnu značajnost koja omogućava revizoru da reviziju planira tako da prikupi dovoljno dokaza da procjeni mogućnost pogreške u finansijskim izvještajima. Uobičajene osnove za utvrđivanje značajnosti su : ukupna imovina, ukupni prihodi, dobit prije oporezivanja i prosječna trogodišnja dobit prije oporezivanja.

Osnov za odredjivanje značajnosti za društvo HUT“ADUNA“ d.d. Bihać, je ukupna imovina za period 01.01-31.12.2022 godine jer predstavlja najvišu vrijednost.

Kao granicu značajnosti odreden je iznos 46.760 KM dok je početna procjena značajnosti rasporedjena kvantitativnim pristupom. Ovaj pristup je omogućio da planiramo prirodu, vremenski rok i obim procedura u reviziji za pojedinačne pozicije finansijskih izvještaja.

Pored materijalne značajnosti koja se odredjuje u skladu sa potrebama korisnika finansijskih izvještaja, odredili smo i radnu značajnost koja se postavlja na niži nivo i to 30% od ukupne značajnosti što u ovom slučaju iznosi 14.028 KM.

3. UPRAVLJANJE FINANCJSKIM RIZICIMA

3.1. Faktori financijskog rizika

Kroz svoju poslovnu aktivnost društvo je izloženo tržišnom riziku, kreditnom riziku i riziku likvidnosti. Upravljanje rizicima u društvu se bazira na nepredvidivosti razvitka na finansijskim tržištima, i cilja na to da je moguće da nastanu negativne posljedice na poslovanje društva. Društvo ne koristi izvedive finansijske instrumente da bi se osiguralo od rizika.

Upravljanje rizicima provodi se kroz finansijsku službu i upravu. Finansijski sektor u društvu identificira i procjenjuje finansijske rizike surađujući s ostalim odjeljenjima u društvu. Uprava društva je odgovorna za donošenje uputa i odluka u pogledu upravljanja rizicima.

3.2. Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik da će promjene u tržišnim cijenama, kao što su promjene u deviznom kursu, kamata i cijenama kapitala, utjecati na prihod Društva ili vrijednost finansijskih instrumenata. Cilj tržišnog rizika je upravljati i kontrolirati kontrolni tržišni rizik unutar prihvatljivih parametara, dok optimizira povrat.

Valutni rizik

Društvo nije izloženo značajnim valutnim rizicima.

Rizik novčanih tokova

Kamatni rizik društva nastaje kroz dugoročne finansijske obaveze društva. Obaveze s varijabilnom kamatnom stopom stvaraju rizik negativnih novčanih tokova, koji se dijelom mora umanjiti kroz novčana sredstva s varijabilnom kamatnom stopom. Finansijska politika društva pod utjecajem je činjenice da se na većinu finansijskih obaveza plaća varijabilna kamatna stopa.

3.3. Kreditni rizik

Kreditni rizik je vrsta rizika koji nastaje pri ulaganju novčanih sredstava u finansijske plasmane, a sastoji se od opasnosti da se uložena sredstva neće vratiti, odnosno da se uložena sredstva neće vratiti planiranom dinamikom. Kreditnim rizikom se upravlja na najvišem nivou društva.

Kreditni rizici nastaju iz novca i novčanih ekvivalenata, depozita kod banaka i otvorenih potraživanja od kupaca. Za suradnju društvo bira banke s dobrim ugledom. Kod kupaca se procjenjuje bonitet. Pritom se u obzir uzima finansijska situacija, prethodna iskustva i drugi faktori. Invidivudalni limiti rizika se baziraju na internim i eksternim procjenama u skladu s odlukama Uprave. Prodaja pojedinačnim kupcima se odvija gotovinski ili korištenjem prihvaćenih kreditnih kartica.

Nadoknadiivi iznos finansijske imovine predstavlja maksimum kreditne izloženosti. Maksimum izloženosti kreditnom riziku na datum izvještavanja je kako slijedi:

FINANCIJSKA IMOVINA	2022	2021
Potraživanja od kupaca i druga potraživanja	87.869	46.727
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	86.199	65.244
Ukupno finansijska imovina	174.068	111.971

Tabela 1 : Izloženost kreditnom riziku

Izloženost kreditnom riziku Društva je većinskim dijelom pod utjecajem indirektnih karakteristika svakog kupca. Društvo ispravlja na teret rashoda vrijednost potraživanja za koju se procjeni da će nastati gubici u odnosu na potraživanja od kupaca i druga potraživanja.

Društvo je na 31.12.2022. godine raspolagalo gotovinom i gotovinskim ekvivalentima u iznosu od 86.199 KM (2021: 65.244 KM).

Rizik nenaplativosti potraživanja

Ovaj rizik se odnosi na rizik od finansijskih gubitaka, u slučaju da kupac ili ugovorna strana ne ispunjava svoje ugovorne obaveze. Rizik nastaje većinskim dijelom iz potraživanja od prodaje.

Značaj rizika nenaplativosti potraživanja

Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine predstavlja maksimalnu izloženost nenaplativosti potraživanja. Maksimalna izloženost nenaplativosti potraživanja na 31.12.2022. godine prikazana je u narednoj tabeli:

FINANCIJSKA IMOVINA	2022	2021
Potraživanja od kupaca	86.601	44.660
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	86.199	65.244
Ukupno finansijska imovina	172.800	109.904

Tabela 2 : Izloženost rizika nenaplativosti potraživanja

Rizik nenaplativosti potraživanja najvećim dijelom vezan je za potraživanja od kupaca i ostala potraživanja. Na ovaj rizik utječu individualne karakteristike svakog kupca. Kupci su razvrstani po nadležnosti na domaće kupce i kupce u inostranstvu. Analitičkim procedurama utvrdili smo da domaći kupci čine značajan dio ukupnog prometa.

U toku godine nije bilo rashodovanja potraživanja nastalih na osnovu prodane robe i pruženih usluga.

3.4. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti definira se kao opasnost od neusklađenosti dospelosti sredstava i obaveza prema izvorima sredstava u privrednim društvima, što za posljedicu može imati teškoće s likvidnošću. Uprava društva je odgovorna za upravljanje rizikom likvidnosti. Politika za upravljanje rizikom likvidnosti Društva podrazumijeva osiguranje dovoljnih likvidnih sredstava da se obaveze podmire na vrijeme, u uslovima normalnog i ubrzanog poslovanja, bez rizika nanošenja štete ugledu Društva. Društvo teži da iznose novca i novčanih ekvivalenata održi na visokom nivou da bi se očekivani odlivi po osnovu finansijskih obaveza mogli izmiriti na vrijeme.

Društvo je izloženo sljedećim rizicima likvidnosti:

KRATKOROČNE OBAVEZE	2022	2021
Kratkoročni krediti uzeti u zemlji	202.597	431
Kratkoročni dio dugoročnih obaveza	6.565	150
Dobavljači u zemlji	157.525	169.921
Obaveze po osnovu plaća i naknada plaća	51.286	47.401
Ostale kratkoročne obaveze	3.673	6.897
Obaveze iz specifičnih poslova	86.258	43.228
Ukupno kratkoročne obaveze	507.904	268.028

Tabela 3 : Rizik likvidnosti

3.5. Upravljanje kapitalom

Kapital Društva na datum izvještavanja je pozitivan.

Iskazana ukupna vrijednost kapitala na 31.12.2022. g. iznosi 13.863.442 KM (2021: 14.135.412 KM).

Ukupan osnovni upisani kapital nije se mjenjao i iznosi 17.388.900 KM, dok ostatak kapitala čine zakonske rezerve, akumulirani neraspoređeni gubitak iz prethodnih obračunskih perioda te neraspoređeni gubitak tekuće godine.

OBAVJEŠTENJA PO POZICIJAMA FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA**3.6. Prihodi iz ugovora sa kupcima**

POSLOVNI PRIHODI	2022	2021
Prihodi od prodaje gotovih pr. povezanim licima	0	33.382
Prihodi od prodaje učinaka	1.358.298	859.983
Prihodi od otudjenja imovine	0	5.476
Ostali poslovni prihodi	273.793	246.848
Ukupno poslovni prihodi	1.632.091	1.145.689

Tabela 4 : Poslovni prihodi

Poslovni prihodi društva u 2022. godini iznosili su 1.632.091 KM (2021: 1.145.689 KM).

U odnosu na prethodnu poslovnu godinu kod poslovnih prihoda zabilježeno je značajno povećanje u iznosu od 486.402 KM, odnosno za 42,45%.

Povećanje prihoda je prvenstveno rezultat povećanja prihoda od prodaje učinaka .

3.7. Materijalni troškovi

MATERIJALNI TROŠKOVI	2022	2021
Nabavna vrijednost sirovina i materijala	508.778	355.667
Troškovi energije i goriva	112.507	72.541
Ukupno materijalni troškovi	621.285	428.208

Tabela 5 : Materijalni troškovi

Materijalni troškovi sastoje se od svih materijalnih troškova koji su u toku perioda evidentirani na kontima grupe 51.

Materijalni troškovi u poslovnoj 2022. godini iznosili su 621.285 KM (2021: 428.208 KM).

U odnosu na prethodnu poslovnu godinu kod materijalnih troškova zabilježeno je povećanje u iznosu od 193.077 KM, odnosno za 45,09 %.

Materijalni troškovi povećani su u višem postotku od povećanja prihoda.

3.8. Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja

TROŠKOVI PLAĆA I OSTALIH PRIMANJA	2022	2021
Troškovi bruto plaća	642.428	527.694
Troškovi ostalih primanja, naknada i prava zaposlenih	93.158	55.247
Troškovi naknada ostalim fizičkim licima-ugovor o djelu	12.566	345
Ukupno troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	748.152	583.286

Tabela 6 : Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja

Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja za poslovnu 2022. godinu iznosili su 748.152 KM (2021: 583.286 KM). U odnosu na prethodnu poslovnu godinu kod troškova bruto plaća zabilježeno je povećanje u iznosu od 114.734 KM (21,74 %), kod troškova ostalih primanja, naknada i prava zaposlenih zabilježeno povećanje u iznosu od 37.911 KM (68,62%), a troškovi naknada ostalim fizičkim licima su se povećala za 12.221 KM (3642,23 %). Troškovi naknada ostalim fizičkim licima se odnose na troškove nastale po sklopljenim ugovorima o djelu.

Na sva navedena primanja ispravno su obračunati porezi i doprinosi.

3.9. Troškovi primljenih usluga

TROŠKOVI PRIMLJENIH USLUGA	2022	2021
Troškovi proizvodnih usluga	97.055	63.252
Ukupno troškovi primljenih usluga	97.055	63.252

Tabela 7 : Troškovi proizvodnih usluga

Troškovi proizvodnih usluga u poslovnoj godini 2022. godini iznosili su 97.055 KM (2021: 63.252 KM), što predstavlja povećanje za 33.803 KM, odnosno 53,44%.

U okviru ove grupe troškova evidentiraju se troškovi održavanja objekata, opreme, uređaja i transportnih sredstava, zatim troškovi neproizvodnih usluga –računovodstva, revizije, komunalnih usluga i dr.

Značajne stavke u okviru ovih troškova čine:

- Komunalne usluge Hotela Park u iznosu od 20.199,60 KM
- Troškovi bookinga u iznosu od 25.244,64 KM,
- Troškovi održavanja objekta Park u iznosu od 10.026,24 KM,
- Troškovi održavanja Hotela Park u iznosu od 7.962,71 KM,

3.10. Troškovi amortizacije

TROŠKOVI AMORTIZACIJE	2022	2021
Troškovi amortizacije	365.777	399.221
Ukupno troškovi amortizacije	365.777	399.221

Tabela 8 : Rashodi amortizacije

Rashodi amortizacije u tekućem periodu iznosili su 365.777 KM (2021: 399.221 KM). U odnosu na prethodnu poslovnu godinu ovi rashodi su manji za 33.444 KM, odnosno za 8,38%.

U skladu sa MRS 16 –Nekretnine, postrojenja i oprema stalna sredstva ispravno evidentirana a obračun amortizacije evidentiran u skladu sa važećim propisima.

U skladu sa Zakonom o porezu na dobit (Sl. Novine FBiH broj 15/16 od 26.02.2016)i pripadajućem Pravilnikom o primjeni poreza na dobit (Sl. Novine FBiH broj 88/16 od 09.11.2016) kojim su definisane porezno dopustive stope otpisa stalne imovine u smislu njihovog priznavanja kao rashoda izvršen otpis stalnih sredstava linearnom metodom.

Primjenjene stope amortizacije za finansijsku 2021 g. iznosile su:

-Gradjevine 1,80 %

-Oprema 8,00--20,00%

3.11. Ostali poslovni rashodi i troškovi

Ostali poslovni rashodi	2022	2021
Poslovni rashodi iz poslovanja	58.197	66.511
Rashodi po osnovu kamata	3.430	4.770
Ostali rashodi i troškovi	10.165	835
Ukupno ostali poslovni rashodi i troškovi	71.792	72.116

Tabela 9 : Ostali poslovni rashodi i troškovi

Ostali poslovni rashodi i troškovi u poslovnoj 2022. godini iznosili su 71.792 KM (2021: 72.116 KM). U odnosu na prethodnu poslovnu godinu ovi troškovi su manji za 324 KM.

Ostali rashodi pokazuju ujednačenost za posljednje dvije godine što je svakako dobro za Društvo. To je nesumnjivo pokazatelj da Društvo vodi računa o ovoj grupi troškova. U okviru ove grupe troškova evidentirani su troškovi osiguranja, reprezentacije, provizija i naknada platnog prometa ,troškove telefona i troškove raznih taksa i naknada na teret pravnog lica.

3.12. Financijski prihodi

Društvo je u toku 2022 godine ostvarilo finansijske prihode u iznosu od 8.342 KM (2021: 1.717 KM). Ovi prihodi se odnose na prihode po osnovu kamata na depozit po viđenju poslovnih banaka i prihode od kursnih razlika, te prihode od odobrenih kasa skonta.

3.13. Financijski rashodi

Ukupni finansijski rashodi za poslovnu godinu 2022. iznosili su 3.430 KM (2021: 4.770 KM). Ovi rashodi se odnose na troškove kamata na odobrene kreditne aranžmane od banaka.

3.14. Rezultat poslovanja

REZULTAT POSLOVANJA	2022	2021
Neto dobit/gubitak perioda	(271.970)	(404.814)
Neto dobit/gubitak neprekinutog poslovanja	(271.970)	(404.814)

Tabela 10 : Rezultat poslovanja

Društvo je u poslovnoj godini 2022. ostvarilo neto gubitak u iznosu od 271.970 KM (2021: neto gubitak 404.814 KM).

3.15. Kretanje nematerijalne i materijalne imovine

U 2022. godini Društvo je imalo slijedeće promjene na materijalnim stalnim sredstvima:

Opis	Zemljište	Građevinski objekti - stanovi	Oprema	Transportna sredstva	Investicije u toku	Biološka imovina	Dug. Financijski plasmani	Ukupno
Nabavna vrijednost								
Stanje 01.01.2022.	3.346.582	18.022.724	969.469	158.198	1.890.228	4.407	996.000	25.387.608
Povećanja	0	0	0	0	115.153	0	0	115.153
Smanjenja	0	0	0	0	0	0	0	0
Stanje 31.12.2022.	3.346.582	18.022.724	969.469	158.198	2.005.381	4.407	996.000	25.502.761
Ispravak vrijednosti								
Stanje 01.01.2022.	0	9.006.789	806.680	75.692	0	0	0	9.889.161
Amortizacija	0	321.346	25.094	12.656	0	0	0	359.096
Smanjenja	0	0	0	0	0	0	0	0
Stanje 31.12.2022.	0	9.328.135	831.774	88.348	0	0	0	10.248.257
Neto knjigovodstvena vrijednost								
Stanje 01.01.2022.	3.346.582	9.015.935	162.789	82.506	1.890.228	4.407	996.000	15.498.447
Stanje 31.12.2022.	3.346.582	8.694.589	137.695	69.850	2.005.381	4.407	996.000	15.254.504

U toku 2022 godine nije bilo ulaganja u građevinske objekte u upotrebi, ali su vršena su ulaganja u objekat u izgradnji-Jadran u iznosu od 77.708,97 KM i objekat Upravna zgrada Hotela Park u iznosu od 37.443,77 KM.

Navedena ulaganja su evidentirana na kontima grupe 025- investicija u toku (MSFI 5).

Društvo posjeduje dionice društva Camelija osiguranje d.d. Bihać u iznosu od 966.000,00 KM i to 498 dionica po nominalnoj vrijednosti od 2.000 KM. Tokom godine nije vršeno uskladjene nabavne vrijednosti dionica sa tržišnom -fer vrijednošću istih.

3.16. Dugoročna potraživanja

Na kontima grupe 07 – Druga dugoročna potraživanja iskazuju se sva ostala dugoročna potraživanja, osim potraživanja po osnovu dugoročnih financijskih plasmana koja su obuhvaćena grupom konta 06.

U okviru analitičkog konta 078 – Ostala dugoročna potraživanja Društvo je iskazalo potraživanje za Snack Bar u sporu sa Hypo-Alpe-Adria bankom u iznosu od 361.913 KM (MSFI 5). Sadašnja vrijednost dugoročnih potraživanja na dan 31.12.2022 godine iznosi 40.221,51 KM.

3.17. Zalihe

ZALIHE	2022	2021
Sirovine i materijal	44.273	37.445
Gotovi proizvodi	0	0
Trgovačka roba	0	0
Ukupno zalihe	44.273	37.445

Tabela 11 : Zalihe

Stanje zaliha na dan 31.12.2022. godine iznosilo 44.273 KM (2021: 37.445 KM), a odnosi se na zalihe sirovina i materijala. Zalihe su povećane u odnosu na prethodnu godinu za 6.828 KM, odnosno 18,23%. Zalihe se odnose na zalihe roba po šankovima i kuhinjama, zalihe lož ulja po objektima.

Zalihe se vode po prosječnim nabavnim cijenama.

Sitan inventar se otpisuje 100% kod stavljanja u upotrebu.

Revizijom nismo utvrdili da postoji moguće precjenjivanje zaliha. Zalihe se mjere po trošku nabave ili po neto utrživoj vrijednosti, ovisno o tome što je niže u skladu s načelom opreznosti.

3.18. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI	2022	2021
Gotovina	86.199	65.244
Ukupno gotovina i gotovinski ekvivalenti	86.199	65.244

Tabela 12 : Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti obuhvataju gotovinu s prvobitnim dospijećem tri mjeseca ili manje i koja podliježu neznatnom riziku promjene vrijednosti.

Društvo je na 31.12.2022. godine imalo 86.199 KM na raspolaganju (2021: 65.244 KM).

Revizijski dokaz: Izvodi poslovnih banaka na dan 31.12.2022 godine

Transakcije vezane za blagajničko poslovanje provede se u skladu s propisima. Stanja iskazana na žiro – računima banaka na 31.12.2022. godine odgovaraju stanju na izvodima banaka.

3.19. Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja

POTRAŽIVANJA OD KUPACA I DRUGA KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA	2022	2021
Potraživanja od kupaca ino	0	1.687
Potraživanja od kupaca u zemlji	87.601	42.973
Druga kratkoročna potraživanja	268	2.067
Ukupno potraživanja od kupaca	87.869	46.727

Tabela 13 : Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja

Ukupna kratkoročna potraživanja na 31.12.2022 godine iznosila su 87.869 KM (2021: 46.727 KM). U odnosu na prethodni period potraživanja od kupaca i druga kratkoročna potraživanja povećala su se za 41.142 KM, odnosno za 88,05%.

Povećanje potraživanja je posljedica povećanja redovnih potraživanja i to za 42.941,13 KM .

Društvo bi trebalo da otpisuje finansijsku imovinu kada postoje informacije da je dužnik u ozbiljnim finansijskim poteškoćama i nema razumna očekivanja za nadoknadu, .

Mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka je funkcija vjerovatnosti neispunjenja, iznosa gubitaka kada postoji neispunjenje, i izloženost neispunjenju, što dovodi do zaključka da se uz odgovarajuću prilagodbu njihove knjigovodstvene vrijednosti kroz konto ispravke vrijednosti, potraživanja svedu na fer vrijednost.

Ovo se odnosi na sumnjiva i sporna potraživanja u iznosu od 17.624,35 KM za koja treba utvrditi mogućnost naplate u dogledno vrijeme te ako se analizom dodje do zaključka da su ista nenaplativa predložiti Upravi društva da ista isknjiži iz evidencija.

Nismo utvrdili da postoje potraživanja koja nisu valjana. Društvo potraživanja od kupaca iskazuje u pravilnom periodu. Navedena potraživanja pripadaju Društvu.

Stekli smo razumno uvjerenje da društvo vodi pravilnu politiku potraživanja.

3.20. Potraživanja za PDV

POTRAŽIVANJA ZA PDV	2022	2021
Potraživanja za PDV	0	0
Potraživanja za PDV	0	0

Tabela 14 : Potraživanja za PDV

Potraživanja za PDV su na dan 31.12.2022. godine iznosila 0 KM (2021: 0 KM) .

3.21. Kapital

KAPITAL	2022	2021
Dionički kapital	17.388.900	17.388.900
Zakonske rezerve	1.300	1.300
Neraspoređena dobit-gubitak	(271.970)	(404.814)
Gubitak ranijih godina	(3.254.788)	(2.849.974)
Ukupno kapital	13.863.442	14.135.412

Tabela 15: Kapital društva

Ukupan kapital Društva na 31.12.2022. godine iznosi 13.863.442 KM. Kapital Društva se sastoji od dioničkog kapitala u iznosu od 17.388.900 KM, zakonskih rezervi u iznosu od 1.300 KM i akumuliranog gubitka u iznosu 3.526.758 KM.

Iznos osnovnog kapitala odgovara iznosu osnovnog kapitala iskazanom u Sudskom rješenju.

Dioničari Društva sa redovnim (običnim) dionicama prema listi vlasnika vrijednosnih papira na dan 31.12.2022. godine su:

	Broj dionica	Vrijednost dionica KM	%
1. Irfan Čavkić	106.439	9.579.510	55,09
2.. Ekrema Čavkić	72.845	6.556.050	37,70
3. AA Kapital Brokers Bihać	1.187	106.830	0,61
4. Ostali dioničari	12.739	1.146.510	6,60
UKUPNO	193.210	17.388.900	100

Nominalna vrijednost jedne redovne-obične dionice iznosi 90 KM.

Koeficijent zaduženosti na kraju godine može se prikazati kako slijedi:

	2022	2021
Dugoročne i kratkoročne obaveze	1.563.367	1.481.421
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	-86.199	-65.244
Neto dug	1.477.168	1.416.177
Kapital	13.863.442	14.135.412
Omjer neto duga i kapitala	10,65%	10,02 %

3.22. Dugoročne obaveze

DUGOROČNE OBAVEZE	2022	2021
Dugoročni krediti	1.084.533	1.256.621
Ukupno dugoročne obaveze	1.084.533	1.256.621

Tabela 16 : Dugoročne obaveze

Dugoročne obaveze na datum izvještavanja su iznosile 1.084.533 KM (2021: 1.256.621 KM). U odnosu na prethodnu poslovnu godinu obaveze su manje za 172.088 KM odn 13,70%.

Dugoročne obaveze sastoje se od obaveza po osnovu dugoročnih kredita poslovnih banaka i to od BBI banke dd Sarajevo i Sber banke dd Sarajevo .

Društvo je redovito servisiralo tekuće obaveze prema bankama.

Revizijski dokaz: IOS BBI Bank dd Sarajevo, Uni Credit Bank dd Sarajevo na dan 31.12.2022 godine.

3.23. Kratkoročne obaveze

KRATKOROČNE OBAVEZE	2022	2021
Kratkoročni dio dugoročnih obaveza	0	150
Kratkoročni krediti u zemlji	202.597	431
Ukupno kratkoročne obaveze	202.597	581

Tabela 17: Kratkoročne obaveze

Kratkoročne obaveze na datum izvještavanja su iznosile 202.597 KM (2021: 581 KM). U odnosu na prethodni obračunski period kratkoročne obaveze su veće iz razloga povećanja iz osnova:

-kratkoročna pozajmica Camelija d.d Bihać. u iznosu od	72.564,08 KM
-kratkoročna pozajmica Hodžić Muhamed u iznosu od	80.000,00 KM
-kratkoročna pozajmica „Čavkić“ doo Bihać u iznosu od	50.000,00 KM .

3.24. Obaveze iz poslovanja

OBAVEZE IZ POSLOVANJA	2022	2021
Dobavljači u zemlji	157.525	169.921
Obaveze za primljene avanse	56.970	0
Ukupno obaveze iz poslovanja	214.495	169.921

Tabela 18 : Obaveze iz poslovanja

Obaveze iz poslovanja za tekuću poslovnu godinu iznosile su 214.495 KM (2021: 169.921 KM). U odnosu na prethodni period zabilježeno je smanjenje obaveza prema dobavljačima u zemlji u iznosu od 12.396 KM odnosno za 7,30% u odnosu na prethodni obračunski period.

Obaveze su confirmisane na dan 31.12.2022 godine.

Značajnu stavku čine obaveze prem društvu „PVC Stolarija Horozović“ doo Sanski Most u iznosu od 100.000 KM

Revizorski dokaz IOS-i: JU „Veterinarski Zavod „ doo Bihać, PVC Stolarija Horozović doo Sanski Most, „Graficar“ doo Bihać, „Berlina „ dd Bihać i drugi.

3.25. Obaveze po osnovu plaća i poreza na dobit privrednih društava

OBAVEZE PO OSNOVU PLAĆA I POREZA NA DOBIT	2022	2021
Obaveze po osnovu plaća i naknada plaća	51.286	47.401
Obaveze za PDV i druge obaveze	3.891	6.897
Obaveze po osnovu plaća i PDV	55.177	54.298

Tabela 19 : Obaveze po osnovu plaća i poreza na dobit

Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih na datum izvještavanja su iznosile 51.286 KM.

U odnosu na prethodnu poslovnu godinu su veće za 3.885 KM, odnosno za 8,20% uz prosječno istu zaposlenost. Broj zaposlenih po osnovu sati rada za 2022 godinu je iznosio 33 radnika (2021: 27 radnika)

Obaveze za neto plaću na dan 31.12.2022 godine ostale su neisplaćene za Decembar 2022. godine, kao i obaveze po osnovu ostalih doprinosa.

4. UTVRĐIVANJE POŠTIVANJA ZAKONA OD STRANE UPOSLENIH U DRUŠTVU

U toku revizije nismo uočili slučajeve nepoštivanja zakonskih odredbi u knjigovodstvu Društva, te pri sastavljanju finansijskih izvještaja.

5. PRISTUP INFORMACIJAMA

Zakonski zastupnici Društva dali su nam sva potrebna objašnjenja i dokaze. Kao dio dokumentacije o vršenju revizije pohranili smo i pismo o izjavi odgovornosti zakonskih zastupnika za finansijske izvještaje Društva.

6. OSVRT NA POŠTIVANJA PRINCIPA NEOGRANIČENOG VREMENA POSLOVANJA

Naša odgovornost je da tokom provođenja revizije finansijskih izvještaja ocijenimo da li je prihvatljiva procjena uprave da finansijske izvještaje sastavi na osnovi pretpostavke vremenske neograničenosti poslovanja, kao i da razmotrimo postoje li događaji i okolnosti koji upućuju na veliku neizvjesnost glede vremenski neograničenog poslovanja, a koji bi trebali biti objavljeni u finansijskim izvještajima.

Obavezni smo da ocijenimo procjenu uprave da Društvo nastavi poslovati u vremenski neograničenom roku, i to za period koje je koristila uprave, a koje ne može biti kraće od 12 mjeseci.

Nakon provođenja odgovarajućih radnji kojima ocjenjujemo pretpostavku vremenske neograničenosti poslovanja, i razmatranja prikladnosti objava u finansijskim izvještajima izrazili smo pozitivno mišljenje.

7. OSVRT NA INTERNE KONTROLE

Jedna od faza prethodne revizije je revizija internih kontrola. Prethodna revizija bi se u pravilu trebala obavljati do datuma na koji se izdaju finansijski izvještaji, a završna revizija nakon datuma izdavanja finansijskih izvještaja. MRevS 400 definira interne kontrole kao cjelokupnost stajališta, svijesti i djelovanja uprave u odnosu na kontrolu i njenu važnost u Društvu.

Djelotvornost i uspješnost kontrole ovisi u uslovima u kojima djeluje sistem internih kontrola, i to: filozofija i način upravljanja menadžmenta, organizacijska struktura društva, djelovanje interne revizije (ako postoji), kadrovske politike i raspodjele ovlasti i odgovornosti.

Djelotvorna raspodjela ovlasti i odgovornosti u društvu usmjerena je na kontrolu rada jednog zaposlenika od strane drugog zaposlenika, čime se uspostavlja mehanizam za otkrivanje prevara i pogrešaka.

MRevS 400 u tački 8. navodi sljedeće kontrole postupke koje uspostavlja uprava radi provođenja usvojene politike, zaštite imovine, otkrivanja pogrešaka i prevara, valjanosti i potpunosti računovodstvenih evidencija te pravodobne pripreme finansijskih informacija:

- ***Odobrovanje, pregled i izvještavanje o usklađivanjima,***
- ***Provjera aritmetičke tačnosti knjiženja,***
- ***Odobrenje i provjera dokumenata,***
- ***Ograničenje pristupa imovini i knjiženjima,***
- ***Usporedba i analiza finansijskih rezultata s planiranim.***

U procesu revizije izradili smo radnu dokumentaciju i prikupili dokaze metodom ispitivanja i potvrđivanja (upiti zaposlenima i upravi, verifikacije i potvrđenja), posmatranjem (kontrola propisa). Ispitali smo da li uopšte postoji sistem internih kontrola, te da li taj isti sistem djeluje. Nakon što smo utvrdili postojanje ovog sistema u društvu ispitivali smo djeluje li sistem pomoću programa za ocjenu sistema internih kontrola.

Ciljevi za ocjenu sistema interne kontrole i rezultati su sljedeći:

- Valjanost
- Potpunost
- Cutoff
- Autorizacija
- Procjena
- Klasifikacija
- Prenos i sabiranje

8. OSVRT NA POREZNE ASPEKTE U DRUŠTVU

Društvo je obveznik plaćanja direktnih i indirektnih poreza. Stopa poreza na dobit iznosi 10%. Stopa poreza na dodanu vrijednost iznosi 17%.

9. IZVJEŠTAJ O POVEZANIM LICIMA

Kroz osnovnu djelatnost Društvo posluje sa povezanim licima i za 2019. godinu je s nima ostvarilo prihode i rashode kako slijedi.

Povezano lice kupac	Osnov	2022	2021
Camelija osiguranje d.d.	Potraživanje	-47.091,56	-10.179,77
Čavkić d.o.o. Bihać	Potraživanje	200,85	0,00
Povezano lice obaveze	Osnov	2022	2021
Čavkić d.o.o. Bihać	Dobavljač	0,00	0,00
Camelija osiguranje d.d.	Dobavljač	80,95	50,53
Camelija osiguranje d.d.	Pozajmica	72.564,08	0,00
Čavkić d.o.o. Bihać	Pozajmica	50.000,00	0,00
Hodžić Muhamed	Pozajmica	80.000,00	0,00

U skladu sa Pravilnikom o transfernim cjenama društvo je u obavezi sačiniti Izvještaj o transfernim cjenama (Sl.Novine br 67/16 od 09.11.2016 godine) zbog obima transakcija između povezanih pravnih i fizičkih lica . Povezana lica uskladu sa čl. 6 ovog Pravilnika smatraju se ona lica koja imaju vlasništvo više od 25% kapitala , odnosno ako lica direktno ili indirektno učestvuju u upravljanju ili kontroli drugog pravnog lica.

Transakcije između ovih pravnih i fizičkih lica se smatraju kontrolisanim transakcijama i potpadaju pod posebnu regulativu.

10. SUDSKI POSTUPCI

10.1. Koje je pokrenulo Društvo

Na dan 31. Decembar 2022. godine Društvo vodi 8 sudskih postupaka protiv svojih dužnika radi naplate svojih potraživanja u ukupnom iznosu približno 47.094,90 KM.

10.2. Koji se vode protiv društva

Na dan 31. Decembra 2022. godine protiv Društva se vodi 3 sudska postupka od strane povjerilaca radi naplate njihovih potraživanja u ukupnom iznosu približno 123.898,31 KM.

Društvo nije formiralo rezervisanja za sudske sporove, odnosno potencijalne obaveze.

11. ZNAČAJNI DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

U skladu s Međunarodnim Revizijskim Standardom 560.4. ciljevi revizora su nam da pribavimo dovoljne i primjereni revizijski dokazi o tome da li su se u događaji nastali nakon datuma finansijskih izvještaja i datuma izdavanja revizijskog mišljenja primjereno odrazili finansijskim izvještajima, te da primjereno reagiramo na činjenice koje su nam stavljene na uvid nakon datuma izdavanja izvještaja o obavljenoj reviziji, koje bi, da su bile poznate na taj dan mogle uzrokovati mijenjanje mišljenja revizora.

U skladu s revizijskim procedurama koje se tiču naknadnih događaja Upravi Društva postavili smo sljedeća pitanja, te dobili sljedeće odgovore:

- *Da li je došlo do nekih novih čvrsto preuzetih obaveza, pozajmljivanja ili jamstava? NE*
- *Da li je planirana ili se dogodila prodaja ili stjecanje značajnog dijela imovine? NE*
- *Da li su planirana ili su se dogodila povećanja kapitala? NE*
- *Da li je došlo do uništavanja značajnog dijela imovine subjekta? NE*
- *Da li je došlo do značajnih promjena u vezi s nepredvidivim obavezama u skladu s MRS 37? NE*
- *Da li su obavljena neka neobična računovodstvena prepravljavanja ili se tek namjeravaju obaviti? NE*
- *Da li nešto dogodilo ili će se vjerovatno dogoditi nešto bi moglo dovesti u pitanje prikladnosti računovodstvenih politika primijenjenih pri sastavljanju finansijskih izvještaja? NE*
- *Da li je nastao neki događaj koji je relevantan za mjerenje procjena ili rezervisanja sadržanim u finansijskim izvještajima Društva? NE*
- *Da li je nastao neki događaj koji bi utjecao na nadoknadivu vrijednost imovine, odnosno što bi uzrokovalo umanjenje vrijednosti imovine u skladu s MRS 36? NE*

12. NEOVISNOST REVIZIJSKOG TIMA

U sklopu preliminarnih aktivnosti ocijenili smo neovisnost revizijskog tima u odnosu na Društvo. U skladu s ovim zaključili smo da ne postoje određene zabrane koje bi nekog od članova revizorskog tima doveli u situaciju da ne može raditi reviziju. Također nismo utvrdili postojanje finansijskog interesa u Društvu, niti zajmove ili slično od klijenta. Poslovne veze s klijentom tiču se samo revizije. Ne postoje porodične i lične veze s zaposlenima u Društvu. Niko od naših zaposlenih nije radio u Društvu koje se revidira niti ima plan da u skorijoj budućnosti traži zaposlenje u Društvu. Nismo pružali niti finansijske niti pravne usluge koje bi imale bitan utjecaj na rješavanje sudskih sporova. Niko od zaposlenih u revizorskoj kući nije obavljao poslove u upravi društva. Nismo vršili nikakve ispravke u knjiženju. Nadalje, nema slučajeva u kojima je neko od zaposlenih u revizorskoj kući primao poklone od klijenta. Cijena revizije nije znatno manja od prosječne tržišne, te odgovara trenutnom stanju u okruženju. Dokumente za rad revizije pripremali smo sami.

Niko od članova revizorskog tima nije pružao revizorske usluge koje bi znatno utjecale na rezultat revizije. Po samoprocjeni revizori posjeduju dovoljno stručnosti za obavljanje revizije na kvalitetan način. Nismo zastupali klijenta u pravnim sporovima i slično. Ne postoje lična poznanstva koji bi doveli do narušavanja neovisnosti revizije. Također, nema straha od davanja objektivnog mišljenja i rada revizije s dovoljnim profesionalnim skepticizmom.

Osnovni podaci o revizorskom društvu

1. Naziv društva	REMES d.o.o. Bihać
2. Sjedište društva	Bihać, Mehmedalije Maka Dizdara 6/2
3. Datum osnivanja	27.12.2006 godine
4. Matični broj upisa	1-5585-00
5. Revizori društva	Mehić Ljiljana Bates Davor
6. Licenca društva	9010338102 Registar FMF

13. ZAKLJUČAK

Reviziju Društva ne obavljamo po prvi put. U toku revizije nismo uočili činjenice koje bi za rezultat imale modifikaciju mišljenja revizora. Naglašavamo, da mi kao revizori nismo odgovorni da pregledamo sve transakcije provedene u Društvu tokom godine, naročito one nematerijalne. Revizija se obavlja na temelju testova kontrola, testova detalja koji se obavljaju na temelju uzoraka i analitičkih procedura kojima se potvrđuje logičnost kretanja između pojedinih pozicija izvještaja i pravilna primjena računovodstvenih politika koje moraju biti u skladu s primjenjivim računovodstvenim okvirom. Svojim testiranjem nastojimo steći razumno, a ne apsolutno uvjerenje da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne navode nastale temeljem pogreške ili prevare. Zbog toga, značajni i pogrešni navodi mogu ostati neotkriveni.